

Безумовно, прийняття Конституційним Судом України Рішення «У справі за конституційним поданням 47 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) окремих положень Закону України «Про запобігання корупції», Кримінального кодексу України від 27 жовтня 2020 року № 13-р/2020 являється своєрідним якісно новим етапом сучасної антикорупційної реформи в Україні.

Список використаних джерел

1. Рішення «У справі за конституційним поданням 47 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) окремих положень Закону України «Про запобігання корупції», Кримінального кодексу України від 27 жовтня 2020 року № 13-р/2020. Офіційний вісник України. 2020. № 92. Ст. 2976. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v013p710-20/print>.

2. Рекомендація CM/Rec (2010) Комітету Міністрів Ради Європи державам-членам щодо суддів: незалежність, ефективність та обов'язки. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_a38#Text.

Дідух Марина Миколаївна,
старший викладач кафедри юридичної
психології Національної академії внутрішніх
справ, кандидат психологічних наук

САМОРЕГУЛЯЦІЯ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ В УМОВАХ РЕАЛІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Дослідження особливостей саморегуляції навчальної діяльності у студентів є досить актуальною проблемою сьогодення. Особливістю студентського життя є те, що максимальні досягнення у різних сферах (моральній, інтелектуальній, фізичній) в повній мірі реалізується не кожним студентом. Це обумовлено недостатнім розвитком здатності до свідомої саморегуляції поведінки та ілюзією про «прекрасне майбутнє» («...все попереду», «...якщо захочу, то швидко досягну усього»). Цим можна пояснити гедоністичний спосіб життя деяких студентів та працездатність «від сесії до сесії». Непросто доводиться і цілеспрямованим студентам, які часто звальюють на себе непосильний обсяг поєднання навчальної та професійної діяльності. Тому, саме за допомогою саморегуляції студент починає аналізувати соціальну ситуацію, ставить перед собою життєві цілі, обирає засоби їх досягнення, контролює і корегує отримані результати.

Під саморегуляцією в навчанні розуміється перехід від системи зовнішнього управління навчальної діяльності до саморозвитку (В.А. Зимня), тобто шлях оволодіння власною поведінкою, шлях до саморозвитку (Л.С. Виготський).

Однією з найважливіших функцій саморегуляції особистості є регуляція своїх емоційних психічних станів у різноманітних ситуаціях життєдіяльності [4].

Самоосвіта, успішність реалізації навчального процесу та особистісне зростання неможливі без сформованої системи саморегуляції:

- саморегуляція визначає становлення індивідуальності особистості (В.І. Моросанова);

- необхідною умовою особистісного росту є розвиток регуляторного досвіду (А.К. Осницький).

Цікавими, на наш погляд, є дослідження саморегуляції особистості М. Й. Боришевського. На думку автора, механізми саморегуляції поведінки особистості перебувають у зв'язку зі сферою самосвідомості і можуть бути представлені різноманітними структурними компонентами, або утвореннями цієї сфери, які виступають у вигляді образу «Я» [1].

Система свідомого регулювання, в якості основних функціональних ланок, містить: мету діяльності, моделі значущих умов, програми виконавських дій, критерії успішності, оцінку і корекцію результатів. Ця теорія свідомої саморегуляції діяльності підкреслює провідну роль зовнішніх чинників та операційних дій для процесу саморегуляції, відводячи на другий план особистісні властивості [2].

Проводячи дослідження за студентами Т. В. Кириченко виділила наступні механізми саморегуляції: мотивація досягнення - потреба у досягненні, прагнення до успіху; прагнення до самоствердження та визнання; локус контролю. Потреба у досягненні відіграє важливу роль у регуляції власної поведінки молоді, оскільки виступає в якості провідного внутрішнього фактору, що підтримує потяг молоді до виявлення своїх здібностей та зусиль, а також прагнення до виконання завдань більшої складності.

На основі досліджень саморегуляції студентської молоді Ю. В. Позіненко визначила, що вибір способу саморегуляції своїх психічних станів залежить від ступеня екстравертованості, емоційної стійкості і локусу контролю індивіда. Автор встановив, що найбільша варіація способів саморегуляції характерна для екстравертів, емоційно стійких особистостей та інтерналів. Серед найбільш використовуваних способів саморегуляції дослідниця називає спілкування, пасивний відпочинок і сон, гумор і жарти, аналіз ситуації і міркування [3].

Студентське життя загалом супроводжується системою психологічних, емоційних чинників, які, у випадку не сформованості механізмів саморегуляції та психічної стійкості, негативно вплинуть на її результати. Удосконалювання в навчальній діяльності саме по собі виявляється життєвою метою людини. Соціальний статус, прагнення до ідеалу рухають людину по шляху самореалізації. Часто в ході реалізації творчого потенціалу, здібностей, саморозвитку особистість перебуває у стані напруження. У суб'єктивному відчутті буття людини самореалізація, самовдосконалення займає провідне місце, а також допомагає долати супутні негативні емоції.

Отже, саморегуляція психічної стійкості студентів – це здатність самостійно підтримувати психічний стан, оптимальний для ефективного і продуктивного здійснення навчальної діяльності.

Список використаних джерел

1. Боришевский М. И. Развитие саморегуляции поведения школьников. дис. на здобуття наук. ступеня доктора психол. в форме науч. докл. 19.00.07 «Педагогическая и возрастная психология» / М. И. Боришевский. – К., 1992. – 77 с.
2. Конопкин О. А. Психологические механизмы регуляции деятельности. – М.: Наука, 1980. – 256 с.
3. Позіненко Ю. В. Роль саморегуляції в оптимізації професійної діяльності працівників правосуддя : Автореф. дис. на здобуття наук ступеня канд. психол. наук : спец. 19.00.06 «Юридична психологія» / Ю. В. Позіненко. – Х., 2004. – 20 с.
4. Якимчук А. В. Проблема саморегуляції психічної стійкості начальників оперативно-розшукових підрозділів Державної прикордонної служби України // Збірник наукових праць. – Хмельницький: Видавництво Національної академії Державної прикордонної служби України імені Б. Хмельницького, 2007. – № 38 ч. II. – С. 207–209.

Добош Вікторія Василівна,

курсантка факультету підготовки фахівців
для підрозділів стратегічних розслідувань
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ СЕРІЙНИХ УБИВЦЬ

З-поміж багатьох видів злочинної діяльності особливий інтерес для психологічного дослідження має серійне вбивство. На думку деяких дослідників, для маніяка вчинення нових злочинів перетворюється на важливу потребу, яку він прагне задовольнити, і це породжує все нові хвилі насилля. Для кращого розуміння психології серійного вбивці також важливо дослідити, якими способами вчиняється злочин (побиття, зґвалтування жертви, наявність певного фетишу, спосіб убивства, загалом – «злочинний почерк»).

Як відомо з літератури, до специфічних ознак, які відрізняють серійне вбивство від інших видів злочинів, відносяться:

- кожен раз вбивця вчиняє одне вбивство;
- вбивця в більшості випадках працює один, без співучасників;
- повна відсутність свідків;
- під час злочину злочинець вчиняє насильницькі дії.

На думку американських дослідників, щоби маніяк розпочав злочинну діяльність, має бути «пускова ситуація», котра підсилює бажання до скоєння вбивства. Наприклад, зневажливе ставлення коханої людини чи керівника на роботі, яке викликає у пам'яті образи травмуючої ситуації з дитинства. При цьому важливо, що в дорослому віці маніяк не може подолати негативні психічні стани, і звертається до звичного з дитинства способу психологічного захисту – уходу у світ